

LES CORTS DEL 76

Les Corts que iniciaren llurs sessions el dia 15 de Febrer de 1896 foren unes Corts històriques. Les presidí Posada Herrera. Al cap del govern hi havia Cánovas del Castillo: Als escons hi seien homes de relleu tan destacat com Castelar, Silvela, López de Ayala, Núñez de Arce, Comte de Tóreno, Víctor Balaguer, Villaverde, Pidal. Hi mancaven, entre altres figures eminents, Pi i Margall i Salmeron. Foren aquestes Corts les que legalitzaren el cop d'Estat de Sagunto, discutint i aprovant la darrera Constitució espanyola.

Era Ministre de la Governació Romero Robledo. ¿Cal dir com es desenrotllaren les eleccions dient qui fou el ministre que les féu? Aquest constituí el primer error i la primera responsabilitat històrica de Cánovas del Castillo. Si el propòsit era d'enfortir el crèdit de les Corts, el deure estava a purificar i ennoblir el seu origen; si hom desitjava que carlins i republicans actuessin en la vida pública, acceptant les institucions restaurades, el deure estava a garantir en aquesta vida pública la legalitat. «Si hi ha alguna classe social que necessiti la legalitat com a únic refugi és la classe que jo represento en aquests bancs, és la classe del poble; per consegüent, jo que a fer venir la democràcia a la vida pública, he de consagrar-ne una altra a fer venir la democràcia a l'ordre i a la legalitat.» Aquestes paraules foren dites per Castelar. Les dirigí a Cánovas en el primer discurs que Castelar pronuncià en aquelles Corts. Era abans de constituir-se el Congrés i amb motiu de l'acta d'un districte de Barcelona: «Cal no amidar una elecció a Barcelona amb la mateixa rasant amb que s'amiden en els districtes rurals, ni tan sols amb la mateixa amb que s'amiden les eleccions de molts pobles importants de la Península» — raonava Castelar —. «Ciutat veritablement excepcional i extraordinària, sobrega pel seu caràcter, gran per la seva història, encara addicta a les antigues institucions que tres segles no han pogut eclipsar el seu sol...» Les eleccions de Barcelona es portaren sense fre per part de les autoritats. En el quart districte fou empresonat abans de les eleccions el president del Comitè Democràtic senyor Villamil: empresonats dos candidats per secretaris de mesa, empresonats els repartidors de paperetes; empresonat Santpere i Miquel, ex-diputat de gran significació; empresonat Martí i Tarax, ex-diputat també; empresonades, en definitiva, més de 150 persones...

¿Què devia passar en els districtes apartats i amagats, sense opinió, sense premsa, sense partits constituïts, sense possibilitat de control, quan a Barcelona podien cometre's aquests atemptats a la inviolabilitat de l'elector, tan sa-

grada en les seves funcions com la inviolabilitat parlamentària? «Jo no conec cap càrrec més il·lustre que el de legislador—sentenciava Castelar—. Es superior al ministeri del jutge, que a la fi dona un dret escrit; superior al ministeri del professor, que, comptat i debatut, difon des d'una càtedra inaccessible a les passions humanes les idees revelades per la ciència; superior al mateix sacerdoti, perquè vosaltres rebeu el dipòsit de les generacions passades i heveu de preparar l'adveniment de les generacions futures; perquè vosaltres doneu la llei a la societat com Déu a l'univers; perquè vosaltres representeu des del bressol a la tomba, des de la llar al temple, des de la terra fins al cel el què hi ha de més sagrat a la natura, la imatge de la Pàtria. I, digueu-me: ¿voleu que sobre la Nació veritable s'aixequi la Nació falsificada?» La Nació veritable es manifestà a Castella amb les Comunitats; vençudes aquestes fou vençuda aquella. La Nació veritable es manifestà a Aragó amb la seva història i a Catalunya amb les institucions abatudes per Felip V. Després tot fou ja Nació falsificada. La Nació falsificada ofegant, acabant d'ofegar la Nació veritable, fou la que vencé, alentà i prestà suport a Cánovas del Castillo. L'alçament de la Nació falsificada contra la Nació veritable que començà en el 68 i que intentaren engalvanir i articular els homes del 73, fou el propòsit i l'obra dels homes de la Restauració. Es en definitiva aquesta Espanya que no sap on va.

En els homes de la Restauració hi havia, malgrat tothom, un clar sentit de quina havia d'ésser la seva conducta. ¿No s'acordaven a ella per por que un sufragi lliurement exercit i garantit pel Poder donés unes Corts republicanes? ¿No s'emmotllaven a ella per corrupció de la consciència; per aversió als principis de la democràcia; per menyspreu del poble; per excepcionalisme? Cánovas abominava totes les llibertats; era tanmateix devot de la llei. Volia monarquia, però monarquia constitucional. «D'ençà del moment en què la dinastia deixà d'estar en el terreny constitucional—havia d'estar en les corts del 70—; des del moment en què la corona usurpà les atribucions del poder legislatiu, vaig declarar obertament que les meves relacions havien acabat completament amb aquella cort, que a la fi caigué destronada per les seves faltes i les de molts altres». Sagasta anomenava «derechos inaguantables» els drets individuals. Però per la defensa heroica d'aquests drets estigué condemnat a mort. El mateix Posada Herrera, d'esperit limitat, de tancat conservadorisme, flagellador de la sobirania popular,

MARCEL·LÍ DOMINGO

(Continua a la pàgina 5)

CARNET

Biblioteca saquejada. — «El Casino del Comerç» de Terrassa té una Biblioteca que honora a ell i la ciutat. Es una biblioteca excel·lentment nodrida: quantitat i qualitat.

Però heus ací que un dia, inconscientment, el càrrec de bibliotecari és donat a un soci de la Perseverància. Aquest senyor, portat del seu afany a fer mèrits—de valor extraterrenal, naturalment—retirà dels armaris de la biblioteca totes les obres de Zola, Unamuno, Voltaire, etc., de manera que resultava que les obres eren al catàleg però no eren a l'armari, sinó que estaven ben arreconadetes allà on només el bibliotecari sabia.

La denúncia pública—i la privada a la Junta Directiva del «Casino», també—sortí dels republicans de Terrassa, per mitjà del seu diari «La Acció».

L'altra premsa—democràtica, això sí—féu el buit al seu col·lega. Però això no fou obstacle perquè aquell senyor bibliotecari fos obligat a dimitir.

A Terrassa ja és la tercera vegada que es produeix aquesta mena de saqueig.

A Manresa encara no ens hi hem trobat, però és perquè les nostres biblioteques manquen d'aquells llibres de Zola, Voltaire, etc., i que fan les activitats dels amics del Pare Vallet.

Els Esports

Partits per a diumenge

Torneig de lligues

PRIMERA DIVISIÓ

- A Barcelona
Barcelona-Atlètic Madrid.
Espanyol-Europa.
- A Donostia
R. Sociedad-Arenas.
- A Bilbao
Athletic de Bilbao-R. Unión.
- A Madrid
Madrid-R. Santander.

SEGONA DIVISIÓ

- A Sevilla
Sevilla-Murcia.
- A Saragossa
Ibèria-València.
- A La Coruña
Deportivo-Betis.
- A Oviedo
Oviedo-D. Alavés.
- A León
Cultural Leonesa-Sporting Gijón.

TERCERA DIVISIÓ

- A Barcelona
Júpiter-Badalona.
Sans-Castelló.

Trofeu «La Nau dels Esports»

- Sant Andreu-Sanboia
- Iluro-Martinenc
- Sabadell-Terrassa
- Manresa-A. O. Vilanova

ANIT AL KURSAAL

El cant dels cossacs

El pas del Cor de Cossacs del Don «Platoff» per Manresa, haurà deixat en nosaltres tan impressionant record, que difícilment s'arribarà mai a marcir. Aquesta vegada la fama no ha mentit i el reclam restà oblidat i justificat a les primeres notes. Raríssimes vegades hem pogut sentir entre nosaltres, la veu humana en tan bella i elevada performança artística.

Admiració i sentiment s'apoderen dels auditors a mida que el cor de veus s'eleva per cantar l'himne guerrer. La complanta desolada o l'esperança mística i religiosa.

Us adoneu de seguida que no us trobeu solament davant d'una agrupació de professionals que canta amb envejable traça una tria de deliciosos cançons. A més a més de tot això, us sentiu envaït d'un esperit de raça, de la veu d'un poble ignorat i exòtic, que us ofereix a través de les seves cançons el seu esperit. I per això no cal deixar-se impressionar per la presentació rígida, ni per la indumentària, ni per l'ànima i les vicissituds polítiques de la vasta i profunda Rússia. Adhuc per copsar aquest estat d'esperit, no cal ni tan solament admetre que tots els cantants visqueren la veritable vida de cossac, de la mateixa manera que el més castic gracienc de l'Orfeo de Gràcia ens pot fer sentir tot l'esperit que batega en «L'hereu Riera» o la «Cançó del lladre».

Impecable l'execució de totes les obres. La disciplina artística, aplicada a unes veus valuosíssimes dona per resultat la perfecció del

cor que dirigeix Kostrukoff. En quan a la valor musical intrínseca d'algunes obres que componen el programa, hom amb un esperit de crític podria fer-hi algunes objeccions. Però per la mateixa raó de què parlàvem més amunt, ens sembla que això seria no interpretar exactament l'intenció del cor cossac, el qual no preté donar a conèixer les obres mestres de l'escola musical russa, ni solament del folk-lore rus, tant ric i vari, sinó simplement les cançons cossacques.

Amb tot, àdhuc en les més simples—o més deficients, si es vol—un caràcter popular i un encís especialíssim; s'hi troba.

Sobressortí del programa el cant religiós, amb solo de diaca, «Senyor, salveu-nos», de Tschesnokoff, fortament impressionant. Un altre cant religiós, «Senyor, inspireu la meua pregària», fou també una de les millors coses que ens oferiren. «Els Sirgadors del Volga» obra popularitzada pels nostres orfeons i cors, sorprengué més bella que mai a l'auditori. A remarcar la romança russa de Schumsky «Dorm, filleta meua», d'exquisida tendresa. Integraven el programa cinc cançons de Trailine, a les quals va dedicat exclusivament el paràgraf anterior.

El públic aplaudí amb entusiasm l'extraordinària labor del cor de cossacs del Don «Platoff», que com deïem en començar de l'article difícilment arribarem a oblidar.

J. B. C.

Profecies per a 1930

Les prediccions, les profecies, per a l'any que hem entrat, circulen fa dies per les planes de la premsa estrangera.

Què ens portarà l'any 1930?

Entre altres coses, Madame Fraza, endevinadora de l'esdevenidor, diu que l'any 1930 correspon, en el cel astrològic, als signes de Mercuri i de Saturn, que simbolitzen l'activitat i la reflexió. Exigirà a tots grans esforços intel·lectuals.

L'any que tot just hem entrat a favorirà l'eclosió espiritual d'una bella joventut plena d'iniciatives.

La nostra existència, excessivament activa, es veurà encara perturbada per la premsa, l'agitació, la febre.

La circulació per carrers i carreteres oferirà cada dia més perills.

Les embarcacions es veuran amenaçades per violents tempestes.

S'enfonsaran determinat nombre de cases industrials i comercials que travessen una situació difícil.

La idea del diner ocuparà un lloc principal en tots els pensaments. L'augment incessant del cost de

la vida i la lentitud dels canvis, infondrà inquietud i preocupació en tots els esperits.

Les dones adquiriran una tal independència que les igualarà als homes.

Successos importants trasbalsaran el govern de alguns països europeus i asiàtics.

* * *

Un astròleg anglès, Mr. Cheiro, ha fet també prediccions.

Les més remarcables són aquestes:

Anglaterra firmarà un tractat amb els Estats Units, però, a causa de la ruptura de la seva aliança amb un altre país, la seva hisenda i la seva indústria patiran força.

La Constitució Britànica es modificarà i esclataran a Irlanda noves revolucions.

A Itàlia, destinada a ocupar un dels primers llocs entre les grans nacions, degut a la política estrangera de Mussolini, caurà el règim fascista. Però el dictador—afegeix l'astròleg anglès—no ha de témer els assassins, puix que està destinat a morir al seu propi lliet.